

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Jan Krzysztof Ardanowski

Znak sprawy: **ROW.wsp.521.1.2019**

ROW.wsp.521.1.2019

Warszawa, dnia 18 października
2019

Pan

Jacek Brygman

Wójt Gminy Cekcyn

Przewodniczący

**Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich
woj. Kujawsko-Pomorskiego**

W odpowiedzi na stanowisko nr 6/2019 przekazane w dniu 9.09.2019 r. przez Konwent Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w sprawie rozwoju obszarów wiejskich po 2020 roku, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuje, iż propozycja ram budżetowych i głównych kierunków wspólnej polityki rolnej (WPR) zostały przedstawione przez Komisję Europejską w połowie 2018 r. w pakiecie rozporządzeń ustanawiających przepisy dotyczące realizacji WPR w latach 2021–2027.

Przygotowanie tych propozycji poprzedziły szerokie konsultacje społeczne w sprawie uproszczenia i modernizacji WPR w celu maksymalizacji jej wkładu w realizację priorytetów Komisji oraz celów zrównoważonego rozwoju. Proces ten obejmował także analizę dostępnych danych na temat wyników WPR. W efekcie konsultacji zdefiniowane zostały konkretne priorytety dla Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 roku.

W propozycjach prawnych, KE zaproponowała dla Polski 9,2 mld euro alokacji środków na II filar WPR (wsparcie z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Obszarów Wiejskich). W stosunku do alokacji dla okresu 2014-2020 oznacza to nominalny spadek o 15,7%.

W stanowisku do pakietu WPR (przyjętym 29 sierpnia 2019 r.) Rząd RP krytycznie ocenia propozycję redukcji ogółu wydatków na WPR, koncentracji cięć na II filarze WPR i zwiększenia poziomu współfinansowania krajowego, ponieważ ograniczy to możliwości realizacji celów związanych z rozwojem obszarów wiejskich, szczególnie w mniej zamożnych państwach członkowskich UE. Zdaniem Rządu podział środków II filara nadal powinien być proporcjonalny do skali potrzeb rozwojowych w zakresie wsi i rolnictwa w poszczególnych państwach członkowskich, odzwierciedlając pro-spójnościowy charakter WPR. Państwa ze stawkami płatności bezpośrednich poniżej średniej UE powinny być wyłączone z redukcji budżetu II filara lub redukcje te powinny być odpowiednio niższe.

Zgodnie z art. 90 projektu rozporządzenia o planach strategicznych WPR, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przesunięciu do 15% alokacji EFRROW na lata budżetowe 2022–2027 do I filara WPR (płatności bezpośrednie oraz mechanizmy rynkowe). Rząd RP, w swoim stanowisku opowiada się za zwiększeniem maksymalnego dopuszczalnego pułapu transferu między filarami do obecnie stosowanego poziomu 25%. Większa elastyczność w alokacji środków jest uzasadniona objęciem obu filarów WPR wspólnymi zintegrowanym procesem programowania (w ramach planu strategicznego), a także możliwością realizacji poszczególnych celów przez równoważne instrumenty w każdym z filarów, m.in. środowiskowe, klimatyczne czy na rzecz zmian pokoleniowych.

Przesunięcie takie pociągałoby za sobą odpowiednie zmiany w poziomie wydatków z krajowego budżetu na współfinansowanie działań wspierających rozwój obszarów wiejskich. Z jednej strony, zmniejszałoby to kwotę minimalnego wkładu krajowego, z drugiej – przy ewentualnej decyzji o utrzymaniu wydatków na wsparcie rozwoju obszarów wiejskich na poziomie PROW 2014-2020 wielkość dofinansowania krajowego musiałaby być wyższa. Decyzje w tej sprawie będą jednak zapadały dopiero po rozstrzygnięciach dotyczących wieloletnich ram finansowych.

Projekt przepisów przedstawiony przez KE nakłada obowiązek przeznaczenia 40% całkowitej puli środków WPR na realizację celów klimatycznych. Z kolei co najmniej 30% środków EFRROW należy przeznaczyć na realizację celów środowiskowych i klimatycznych. Te propozycje stanowią poważne ograniczenia i wymuszają nachylenie pro-środowiskowe i pro-klimatyczne planu. Ponadto, tak jak w obecnym okresie, co najmniej 5% budżetu II filara będzie przeznaczone na realizację LEADER'a.

Na poziomie UE trwają negocjacje dotyczące wieloletnich ram finansowych. Równolegle postępują prace nad stanowiskiem Rady UE do pakietu rozporządzeń w sprawie reformy WPR. Przyjęcie tego stanowiska umożliwi rozpoczęcie negocjacji z Parlamentem Europejskim.

W MRiRW prowadzone są prace nad Planem Strategicznym WPR na lata 2021-2027. Powstała diagnoza do Planu oraz analiza SWOT. Ze względu na wymóg naukowego uzasadniania elementów

SWOT, analizy zostały przygotowane przez instytuty naukowe. Trwają też prace nad określeniem potrzeb do planu, które będą realizowane poprzez poszczególne rodzaje interwencji, zaprojektowane w przepisach UE.

W dniu 16 września 2019 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał *Zespół do spraw opracowania Planu Strategicznego WPR na lata 2021-2027*. Do zadań Zespołu należy m.in. wsparcie resortu przy opracowaniu Planu, opiniowanie oraz udział w procesie konsultacji planu. W skład Zespołu wchodzi m.in. przedstawiciele departamentów MWiRW, instytutów naukowych, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego.

Projekt rozporządzenia nakłada obowiązek konsultacji społecznych Planu, w związku z tym, w dniu 26 września 2019 r. odbyła się pierwsza, cykliczna konferencja, mająca na celu skonsultowanie kierunków prac nad planem z szerokim gronem interesariuszy, mieszkańców obszarów wiejskich, organizacji społecznych, związków zawodowych i organizacji branżowych, przedstawicieli władz samorządowych oraz resortów zainteresowanych programowaniem polityki rolnej i polityki rozwoju obszarów wiejskich. Przedstawiono także informacje na temat nowych zasad programowania i wdrażania WPR, główne efekty dotychczasowych prac resortu oraz przedyskutowano z uczestnikami wstępne kierunki prac i propozycje rozwiązań.

Planuje się, że konsultacje publiczne zarysu Planu Strategicznego WPR odbędą się na początku przyszłego roku. Władze samorządowe zaangażowane będą w ten proces m.in. poprzez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ponadto w dniu 14.10. 2019 r. Rada Ministrów przyjęła *Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030)*. Ww. *Strategia ...*, prezentuje wizję polskiej wsi w 2050 r., która jest spójna z postulatami wyrażanymi w Stanowisku Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w szczególności z przywołaną za deklaracją Cork. 2 ideą by obszary i społeczności wiejskie pozostawały atrakcyjnym miejscem do życia i pracy.

SZRWRiR 2030 prezentuje wizję wsi: „*obszary wiejskie w 2050 r. to atrakcyjne miejsce pracy, zamieszkania, wypoczynku i prowadzenia działalności rolniczej lub pozarolniczej. To również obszary dostarczające dóbr publicznych i rynkowych z zachowaniem unikalnych walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych dla przyszłych pokoleń, dzięki zrównoważonemu rozwojowi konkurencyjnego rolnictwa i rybactwa. Na obszarach wiejskich zatrzymano niekorzystne zmiany demograficzne oraz znacząco zwiększono pozytywne efekty środowiskowe produkcji rolnej i rybackiej. Podstawą ustroju rolnego są gospodarstwa rodzinne rozwijające się w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, wykorzystujące nowoczesne technologie. Zwiększył się wkład małych i średnich gospodarstw rolnych w zapewnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa.*”

Głównym celem SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Osiągnięcie zakładanego celu głównego będzie możliwe dzięki realizacji działań zaprojektowanych w układzie trzech celów szczegółowych i trzech obszarów, które przekrojowo wpływają na każdy z tych celów:

- ✓ Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej.
- ✓ Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
- ✓ Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Obszary wpływające na realizację celów strategii:

- ✓ Sprawne zarządzanie rozwojem.
- ✓ Stabilne finansowanie rozwoju.
- ✓ Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

W ramach każdego z celów szczegółowych określono kierunki interwencji, a w nich działania horyzontalne i działania uzupełniające.

Strategia określa zarówno działania pozostające w kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również w zakresie właściwości innych organów administracji publicznej również w ujęciu terytorialnym. W strategii przyjęto, że zaprojektowane działania będą finansowane ze środków publicznych w ramach różnych funkcji budżetu zadaniowego państwa oraz działań, których źródłem finansowania (głównym lub pomocniczym) będą środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w tym w szczególności pozyskane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (zarówno I jak i II filar), Wspólnej Polityki Rybackiej, Polityki Spójności (na poziomie krajowym, jak i regionalnym) oraz środki prywatne. Środki publiczne przeznaczone na realizację SZRWRiR 2030 będą dodatkowym źródłem finansowania działań rozwojowych (w tym m.in. modernizacyjnych, infrastrukturalnych) i stabilizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego. Wybory strategiczne w SZRWRiR 2030 wskazują kierunek wykorzystania środków unijnych na lata 2021-2027 na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa, a także stanowią podstawę do ukierunkowania środków krajowych na potrzeby rozwojowe rolnictwa i obszarów wiejskich.

Strategia SZRWRiR 2030 sporo miejsca poświęca wyzwaniom o charakterze infrastrukturalnym oraz dotyczącym zapewnienia dostępności odpowiedniej jakości usług publicznych na obszarach wiejskich. Zapisy projektu Strategii mówią m.in., iż *„Polska wieś wymaga podniesienia standardu jakości życia określonego poziomem rozwoju infrastruktury (głównie ICT, wod.-kan., transportowej i energetycznej, w tym OZE) i dostępnością usług publicznych (gł. zdrowie i edukacja).”* *„Problemy w rozwoju infrastrukturalnym obszarów wiejskich mają różny charakter i zakres w przekroju terytorialnym, co*

*silnie oddziałuje na możliwości realizacji zadań własnych JST oraz zapewnienia mieszkańcom wsi dostępu do wysokiej jakości usług publicznych.*¹ Ponadto w ramach celu szczegółowego II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska przewidziano m.in. następujące kierunki interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej; II.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast.

Nie tylko kształt II filara WPR, ale i kształt Polityki Spójności w nowej perspektywie finansowej po roku 2020 będzie mieć istotne znaczenie dla rozwoju obszarów wiejskich. Należy pamiętać, iż budżet II filara WPR jest ograniczony, i aby zapewnić odpowiednie środki dla gmin na szeroki katalog interwencji ukierunkowanych na rozwój obszarów wiejskich konieczne jest właściwe ukierunkowanie Regionalnych i Krajowych Programów Operacyjnych Polityki Spójności. Polityka Spójności jest obecnie i najprawdopodobniej pozostanie ważnym źródłem finansowania wielu projektów istotnych z punktu widzenia mieszkańców obszarów wiejskich. Ponadto, silne ukierunkowanie celów WPR na kwestie ochrony środowiska i klimatu w działalności rolniczej wymagać będzie ściślejszej koordynacji WPR z działaniami PS, w szczególności w zakresie realizacji na obszarach wiejskich ze środków PS inwestycji środowiskowych takich jak gospodarowanie wodą (magazynowanie, retencja, działania kryzysowe itp.), gospodarka odpadami i ściekami, ochrona bioróżnorodności i klimatu w sektorach innych niż rolnictwo.

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

¹ Raport końcowy z badania Potrzeby inwestycyjne jednostek samorządu terytorialnego do roku 2020 i po 2020 r. w zakresie wybranych rodzajów infrastruktury oraz możliwości ich finansowania funduszami unijnymi, 2019

UPP - Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia

Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-UPP34051480

Adresat dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa adresata dokumentu: GMINA CEKCYN

Identyfikator adresata: 767v6xypml

Rodzaj identyfikatora adresata: ePUAP-ID

Nadawca dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa nadawcy: MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Identyfikator nadawcy: 5s4i53wlll

Rodzaj identyfikatora nadawcy: ePUAP-ID

Dane poświadczenia

Data doręczenia: 2019-10-21T10:55:57.223

Data wytworzenia poświadczenia: 2019-10-21T10:55:57.223

Identyfikator dokumentu, którego dotyczy poświadczenie: DOK49770842

Dane uzupełniające (opcjonalne)

Rodzaj informacji uzupełniającej: Źródło

Wartość informacji uzupełniającej: Poświadczenie wystawione przez platformę ePUAP

Rodzaj informacji uzupełniającej: Identyfikator ePUAP dokumentu

Wartość informacji uzupełniającej: 49770842

Rodzaj informacji uzupełniającej: Informacja

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1 k.p.a. pisma powiązane z przedłożonym dokumentem będą przesyłane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaj informacji uzupełniającej: Pouczenie

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1d k.p.a. istnieje możliwość rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dane dotyczące podpisu

Poświadczenie zostało podpisane - aby je zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu

Lista podpisanych elementów (referencji):

referencja ID-c5082a9e8d54f60e7cfab5c2b07a85dc :

referencja ID-e4b00bd4af562f948231df078f9d3e7b : Koperta%20ePUAP.xml

referencja : #xades-id-e0bbe16e4a3202ccb4813c0c2e642c50